

SURADNJOM I PARTNERSTVOM ŠKOLSKE KNJIŽNICE I UČITELJA DO USPJEŠNIJIH REZULTATA U UČENJU I OSTVARIVANJU NASTAVNOG PROCESA

Anita Drenjančević
OŠ Josipovac, Josipovac
anita.drenjancevic@skole.hr

BROJ
BIBLIOGRAFSKE
JEDINICE

431

Andrijana Sili
OŠ Josipovac, Josipovac
andrijana.sili@skole.hr

Škola koja može odgovoriti izazovima suvremenog društva postaje zajednica koja uči i učeći se mijenja i razvija. U takvoj zajednici radikalno su izmijenjene uloge svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa: učenika, učitelja, roditelja, stručnih suradnika. Svi aktivno sudjeluju i preuzimaju odgovornost za učenje, razvoj i samorazvoj.

Svi kreatori odgojno-obrazovnog procesa svjesni važnosti i potrebe cjeloživotnog učenja, kako učenika tako i svakog pojedinca odgojno-obrazovnog procesa, svjesni su važnosti partnerskih odnosa i međusobne suradnje. Partnerstvom i suradnjom učitelji i školski knjižničari kreiraju nastavne proceze koristeći suvremene modele učenja i poučavanja kojima će učenici pristupati s radošću i oduševljenjem. Odgojno-obrazovni procesi koji u takvim, partnerskim i suradničkim odnosima, nastaju očituju se u učenju sposobnosti, vještina i navika poput: znati slušati, čitati s razumijevanjem, vješto pismeno i usmeno komunicirati, kreativno razmišljati i rješavati probleme, koristiti se novim tehnologijama, dobro raditi u timu te znati postaviti ciljeve, ali i motivaciju za njihovo ostvarenje.

U nastavku bit će navedeni primjeri dobre suradnje i partnerskih odnosa u kreiranju scenarija poučavanja učenika u kojima su primjenjivane suvremene metode i oblike rada: rad kroz projekte (nacionalne i međunarodne), radionice, rad kroz izvannastavne aktivnosti i redovitu nastavu.

O knjižnici

Osnovna škola Josipovac početak svoga djelovanja bilježi od školske godine 1960/1961., a djeluje i danas. Od samih početaka djelovanja Škole u novoj zgradi svoje

mjesto ima i školska knjižnica (opremljena školske godine 1963/1964.). Tijekom školskih godina zaposlene učiteljice, a zatim i knjižničarke razvijale su knjižnični fond i njegovale brojne aktivnosti kojima se utvrdila potreba postojanja i korištenja školske knjižnice u osnovnoškolskom odgojno-obrazovnom radu.

Knjižnica je smještena na prvom katu škole i jednako je dostupna svim učenicima. Trenutno je zaposlena stručna suradnica diplomirana knjižničarka na puno radno vrijeme (od 1. ožujka 2016. godine). Školska knjižnica otvorena je svaki radni dan, od ponedjeljka do petka, u vremenu od 8,00 do 14,00 sati.

Prije zadnjeg renoviranja škole, 2014. godine, školska knjižnica nalazila se u prizemlju zgrade i bila je sastavljena od dva kabineta nespretno spojena u školsku knjižnicu (Fotografija 1). Novi prostor, iako kvadraturom nije velik (40 m^2), puno je bolje iskorišten i uređen, te je postao prostor u koji učenici rado dolaze.

Fotografija 1: školska knjižnica

Knjižni fond knjižnice Osnovne škole Josipovac početkom školske godine 2021./2022. broji 3.050 svezaka koju su do rujna uvedeni u program Metelwin (licenca kupljena u ožujku 2020.), a katalog knjižnice OŠ Josipovac dostupan je putem sljedeće poveznice: [Osnovna škola Josipovac \(foi.hr\)](http://Osnovna%20škola%20Josipovac%20(foi.hr)).

Aktivnosti školske knjižnice u Godini čitanja

U školskoj knjižnici, prije novonastalih smjernica vezanih uz pandemiju koronavirusa, svakodnevno su boravili učenici koristeći svoje slobodno vrijeme za istraživanje, igru i zabavu, te su se u njoj redovito održavali nastavni sati, razni projekti i aktivnosti, ponekad i dodatna ili dopunska nastava te pripreme učenika za natjecanja. Nije se mnogo toga promijenilo, iako sada u knjižnici moraju nositi maske te smiju dolaziti samo u skupinama sa svojim razredom, no aktivnosti se i dalje nastavlju.

Suradnja knjižničarke s učiteljicama i učiteljima izrazito je plodonosna, kako u realizaciji knjižničnih tema (knjižnica, slikovnica, dječji časopisi, enciklopedije, referentna zborka, signatura, online katalog, citiranje, autorska prava, vrste knjižnica u RH) tako i u realizaciji tema iz hrvatskoga jezika.

Suradnja knjižničarke i učiteljice Andrijane Sili realizirana je kroz nekoliko radionica poticanja čitanja. Djelo Branka Čopića "Ježeva kućica" obradili smo kao igrokaz koristeći scenografiju i likove koju smo sami izradili (Fotografija 2), dok smo lektiru "Kaktus bajke" Sunčane Škrinjarić realizirali koristeći kamišibaj (Fotografija 3). Time se kod učenika razvija ljubav prema čitanju i pročitanome, potiču jezične i govorne vježbe te se priprema učenike za scenske nastupe.

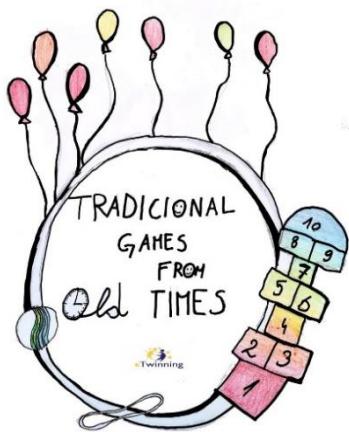
Fotografija 2: Učenici interpretiraju djelo „Ježeva kućica“

Fotografija 3: Kamišibaji tehnika kojom učenici interpretiraju djelo "Kaktus bajke"

Projekti se u školskoj knjižnici provode u suradnji s učiteljicama i učiteljima naše škole pri čemu bismo posebno istaknuli eTwinning projekte, temeljem kojih je i naša škola u dva navrata proglašena eTwinning školom (2019.-2020. i 2021.-2022).

„Traditional games from old times“ naš je autorski projekt u kojemu osim učenika iz naše škole sudjeluju učenici iz OŠ Dobriše Cesarić i OŠ Retfale iz Osijeka, OŠ Hrvatski sokol iz Podgajaca, te dvije škole iz Slovenije, a po jedna iz Poljske, Turske, Rumunjske i Bugarske. Cilj je projekta upoznati različite kulture kroz tradicijske igre, razvijati IKT vještine naših učenika (Fotografija 4) te unaprijediti znanje engleskoga jezika. Projekt je započeo u rujnu 2021. a završava u ožujku 2022. godine.

Fotografija 4: Pobjednički logo, rad učenice naše škole izrađen u Canvi

„Igrajmo se glagoljicom! (upoznajmo stara pisama)“ projekt je koji vodimo zajedno s knjižničarkom Irenom Bando iz OŠ Jagode Truhelke iz Osijeka, a u njemu sudjeluje 10 škola iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine i Srbije. Cilj je projekta upoznati se s glagoljicom kroz razne aktivnosti kao što su transliteracija, izrada QR kodova, izrada

raznih društvenih igara vezanih uz glagoljicu, izrada straničnika te božićnih ukrasa s glagoljičkim motivima. Kroz aktivnosti jačamo IKT vještine učenika, a iz naše škole sudjeluju učenici šestih i sedmih razreda.

Е-твининг пројекат "Међународни пројекат размјене страничника" у којем учествују ученици четвртих и осмих разреда наше школе.
Ученици су израдили следеће пројекте

Ученици су израдили следеће пројекте

Fotografija 5: QR kodovi, koje su izradili učenici

Osim eTwining projekata u školskoj se knjižnici svake godine provodi "Međunarodni projekt razmjene straničnika" u koji uključujemo učenike četvrtih (Fotografija 6) i osmih razreda (Fotografija 7) naše škole, kako bi tijekom godina svi imali priliku sudjelovati. U razrednoj nastavi surađujemo s učiteljicama razredne nastave dok u predmetnoj nastavi straničnike izrađujemo na satima likovne kulture uz suradnju knjižničarke i učiteljice Vedrane Belanović Gibičar. Ovogodišnji su nam partneri bili vršnjaci iz Slovenije i Indije ([Padlet](#)).

Fotografija 6: straničnici učenika četvrtih razreda na temu narodne bajke "Kraljeva kći vještica"

Fotografija 7: digitalni straničnici izrađeni u alatu Canva na temu "Priča iz davnine"

Ovogodišnji školski projekt "Čitanje bez muke" provodi se od rujna 2021. do lipnja 2022. a u njemu će sudjelovati svi učenici drugih, trećih i četvrtih razreda razredne

nastave. Radionice poticanja čitanja održati će školska knjižničarka, a radionice o tehnikama čitanja psihologinja. Radionice će se održati u dva ciklusa, u prvom polugodištu: listopad, studeni i prosinac; te u drugom polugodištu: siječanj, veljača, ožujak i travanj. Razredi će putem plakata predstaviti odabrano djelo (svibanj) te će njihovi radovi biti izloženi u holu škole. Na kraju jednogodišnjeg projekta održat će se natjecanje učenika te će se nagraditi najuspješniji.

Osim projekata u našoj su se knjižnici odvijale i mnoge zanimljive aktivnosti:

U organizaciji Hrvatskog čitateljskog društva 23. listopada, povodom obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige 2021. održan je virtualni maraton čitanja "Minuta za čitanje". U virtualni maraton čitanjem u knjižnici uključili su se i učenici našeg 3.b razreda s učiteljicom Andrijanom Sili i knjižničarkom. Video se može pogledati na poveznici: ["Minuta za čitanje" u knjižnici OŠ Josipovac - YouTube](#). Tradicionalno u školskoj knjižnici obilježavamo i Mjesec hrvatske knjige "Pričaonicama" za najmlađe učenike (Fotografija 8) te Noć knjige radionicama za učenike raznih uzrasta. Prošlogodišnja Noć knjige obilježena je radionicom "Poezije zatamnjenja (blackout poetry)" a uratke naših učenika možete vidjeti i na padletu: [NOĆ KNJIGE 2021. \(padlet.com\)](#).

Fotografija 8: radovi učenika prvog razreda nastali na Pričaonicama – oslikali su jednu Slikopriču Željke Horvat Vukelja

U organizaciji Hrvatske udruge školskih knjižničara, Produžnica Osječko-baranjske županije od listopada 2020. do svibnja 2021. bio je otvoren "6. državni natječaj

Stvarajmo eKreativno u školskoj knjižnici" na koji smo se prijavili u nekoliko kategorija. Audiovizualnu slikovnicu "[Šumska strka](#)" osmislili su i izradili učenici 4.a razreda uz pomoć učiteljice Katarine Puljić i knjižničarke Anite Drenjančević. Učenici 2.b razreda uz pomoć učiteljice Andrijane Sili i knjižničarke Anite Drenjančević osmisli su i izradili interaktivnu priču "[Pernica](#)". Učenice koje idu na izvannastavnu skupinu Velikih novinara koje vodi knjižničarka izradile su poster prezentaciju prošlogodišnjeg eTwinning projekta, Empathy and Kindness – Better World, u kojem su sudjelovale (Fotografija 9).

Fotografija 9: Poster koji su učenice izradile u alatu Canva

Zaključak

Kvalitetni, dobro osmišljeni i kreativni partnerski odnosi i suradnja školske knjižničarke i učitelja u kreiranju odgojno-obrazovnog procesa važan su čimbenik u cjeloživotnom učenju. Uloga školske knjižničarke i učitelja u kreiranju partnerskog

odgojno-obrazovnog procesa je višestruka, a jedna od važnijih uloga je ta što ona svojim radom sudjeluje u poboljšanju kakvoće obrazovanja koje je bitan čimbenik u društvenom i gospodarskom razvoju novog vremena. Učenike je potrebno usmjeriti na stvaralaštvo te poticati kritičko mišljenje kako bi stekli sposobnost u rješavanju problema u budućnosti. Porast suradnje učitelja i školskog knjižničara bit će svakako ključni čimbenik u korištenju stručne vještine i znanja kako bi se moglo nositi s budućim kurikulumom.